

**PROCEDURA ORGANIZOWANIA POMOCY PSYCHOLOGICZNO-
PEDAGOGICZNEJ
W SZKOLE PODSTAWOWEJ MENTIS**

OGRANIZACJA POMOCY

1. Pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole udzielają:
 - a. nauczyciele,
 - b. wychowawcy,
 - c. specjaliści wykonujący w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej (psycholog szkolny, terapeuta pedagogiczny, logopeda).

2. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana uczniowi w szkole polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia, wynikających w szczególności:
 - a. z niedostosowania społecznego,
 - b. z zagrożenia niedostosowaniem społecznym,
 - c. ze szczególnych uzdolnień,
 - d. ze specyficznych trudności w uczeniu się,
 - e. z zaburzeń komunikacji językowej,
 - f. z niepowodzeń edukacyjnych,
 - g. z trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą.

3. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole jest udzielana z inicjatywy:

- a. ucznia,
 - b. rodziców ucznia,
 - c. dyrektora szkoły,
 - d. nauczyciela, wychowawcy lub psychologa szkolnego bądź innego specjalisty mającego kontakt z uczniem.
4. W przypadku stwierdzenia, że uczeń ze względu na potrzeby rozwojowe lub edukacyjne wymaga objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną odpowiednio nauczyciel lub specjalista niezwłocznie udzielają uczniowi tej pomocy w trakcie bieżącej pracy z uczniem i informują o tym rodzica oraz wychowawcę klasy.
 5. Każdy nauczyciel oraz specjalista zatrudniony w szkole ma obowiązek prowadzić działania psychologiczno-pedagogiczne, których celem jest:
 - a. rozpoznanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów
 - b. zaplanowanie sposobów ich zaspokajania
 - c. skierowanie ucznia do odpowiedniej osoby/placówki
 - d. dokonywanie bieżących obserwacji efektywności działań.
 6. Jeśli wychowawca lub nauczyciel zauważy trudności wychowawcze występujące w klasie jest zobowiązany przekazać tę informację psychologowi szkolnemu. Ten natomiast interweniuje poprzez:
 - a. przeprowadzenie dodatkowej lekcji warsztatów
 - b. spotkanie z uczniem/uczniemi, których bezpośrednio dotyczy problem
 - c. spotkanie z rodzicami
 7. Wszelkie działania związane z pomocą psychologiczno-pedagogiczną na terenie szkoły koordynuje psycholog szkolny.

OPINIE I ORZECZENIA

1. Opinie oraz orzeczenia o dziecku, rodzic przekazuje wychowawcy lub psychologowi szkolnemu. Podczas przekazania podpisuje protokół oddania opinii szkole. Nauczyciel również podpisuje protokół otrzymania opinii od rodzica.
2. Opinie oraz orzeczenia znajdują się w gabinecie psychologa szkolnego.
3. Każdy nauczyciel ma prawo wglądu do opinii oraz orzeczeń uczniów z klas, które uczy.

4. W dzienniku każdej klasy znajduje się dzienniczek wychowawczy. Przy nazwisku ucznia z opinią bądź z orzeczeniem znajduje się napis: "**(OPINIA)**". Informuje on o opinii dziecka, która jest do wglądu w gabinecie psychologa.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W TRUDNYCH SYTUACJACH

Przez sytuacje trudne wychowawczo rozumiemy sytuacje, gdy nauczyciel wykorzystał wszystkie narzędzia do pracy z niewłaściwymi postawami uczniów, dezorganizującymi pracę na zajęciach lekcyjnych i poza nimi, a także utrudniających realizację i przebieg procesu dydaktyczno-wychowawczego. Nauczyciele i wychowawcy są wspierani przez psycholog szkolnego. Grono pedagogiczne musi mieć stały kontakt z rodzicami ucznia. Zastosowanie adekwatnej procedury wymaga odpowiedniego rozpoznania sytuacji. Niezbędna jest wiedza na temat ucznia, jego sytuacji rodzinnej oraz motywu postępowania. Metody, którymi można to osiągnąć to:

- zebrania klasowe integracyjne;
- spotkania indywidualne z wychowawcą;
- spotkania typu wychowawca-psycholog szkolny-rodzic, które można poszerzyć w zależności od sytuacji o dyrektora, nauczyciela uczącego;
- dzienniczek ucznia z informacjami o zaistniałych sytuacjach;
- wezwania telefoniczne i listowne;
- udział rodziców w imprezach szkolnych;
- udział rodziców w wycieczkach szkolnych;
- udział rodziców w działaniach wychowawczych szkoły.

1. Spóźnienia na lekcje

- Interwencja wychowawcy po przeanalizowaniu zapisów w dzienniku;
- Rozmowa wychowawcy z uczniem w celu rozpoznania przyczyn spóźniania się;
- Poinformowanie rodziców ucznia o fakcie spóźnień i rozpoznanej przyczynie;
- Ustalenie z rodzicami i uczniem działań eliminujących dalsze spóźnienia w z uwzględnieniem ich przyczyny np. zmiana trybu życia.
- Przeprowadzenie przez wychowawcę/psychologa godziny wychowawczej na temat :
 - punktualności jako pożądanej cechy osobowości;

- zasad prawidłowego współżycia w grupie;
- szacunku dla innych.

2. Ucieczki z pojedynczych lekcji

- Przeprowadzenie rozmowy z uczniem w celu ustalenia przyczyn ucieczek
- Zawiadomienie rodziców ucznia o ucieczkach
- Przeprowadzenie rozmowy uczeń-rodzic –wychowawca i ustalenie warunków współpracy i uzupełnienia powstałych w wyniku ucieczek braków wiedzy
- Zobowiązanie ucznia do zaliczenia materiału, na którym był nieobecny

3. Wagary

- Rozmowa wychowawcy, psychologa, rodzica i ucznia. Zobowiązanie (pisemne) rodzica do cotygodniowej kontroli obecności dziecka w szkole
- Rozmowa wychowawcy z uczniem w celu poznania przyczyn wagarowania
- Rozmowa ucznia z psychologiem szkolnym
- Ustalenie form i sposobów wyrównania zaległości w nauce
- Zastosowanie konsekwencji - obniżenie zachowania

4. Zachowania agresywne

- Odwołanie się do zasad-przywilejów oraz klasowego kodeksu złości. W przypadku nie poskutkowania interwencji- odebranie przywileju ustalonego w zasadach klasowych oraz wyznaczenie konsekwencji dziecku (rozmowa- przeproszenie- zadośćuczynienie). Dodatkowo:
- Przekazanie informacji wychowawcy klasy o zaistniałym zdarzeniu;
- Rozmowa wychowawcy z uczestnikami zajęcia, określenie przyczyn i skutków;
- Powiadomienie rodziców o zaistniałej sytuacji;
- Rozmowa wychowawcy lub psychologa szkolnego z uczniem;
- Przeprowadzenie dla całej klasy warsztatów psychologicznych przypominających o głównych założeniach *Porozumienia bez przemocy*;
- Jeśli zachowania nieustaną:
 - cotygodniowe spotkania rodzice- wychowawca klasy informujące o postępach/trudnościach w pracy z dzieckiem;

- wsparcie psychologa w pracy z dzieckiem: psycholog- uczeń, psycholog-rodzice
- obniżenie zachowania;

5. Ataki w stosunku do nauczycieli (agresja słowna, wulgaryzmy)

- Powiadomienie dyrektora, wychowawcy klasy, psychologa szkolnego o zaistniałym fakcie agresji
- Powiadomienie rodziców ucznia – o zachowaniu dziecka
- Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia
- Rozmowa uczeń –rodzic –nauczyciel –dyrektor- psychologa celem ustalenia przyczyny takiego zachowania , sposobu naprawienia relacji z nauczycielem, uświadomienie konieczności pracy nad zmianą zachowania się ucznia
- Przeproszenie nauczyciela przez ucznia
- Jeśli niepożądane zachowania nie ustaną:
 - cotygodniowe spotkania rodzice- wychowawca klasy informujące o postępach/trudnościach w pracy z dzieckiem;
 - wsparcie psychologa w pracy z dzieckiem: psycholog- uczeń, psycholog- rodzice;
 - obniżenie zachowania.

6. Agresja fizyczna w stosunku do nauczycieli

- Poinformowanie o zaistniałej sytuacji dyrektora, wychowawcy, psychologa szkolnego
- Wezwanie do szkoły rodziców ucznia (natychmiastowe stawiennictwo)
- Rozmowa dyrektora , wychowawcy , psychologa szkolnego, rodziców i ucznia dotycząca dalszego pobytu ucznia (zobowiązanie ucznia do podjęcia terapii radzenia sobie z agresją albo postawienia wniosku na Radzie Pedagogicznej o skreślenie z listy uczniów).
- Przeproszenie nauczyciela przez ucznia
- Jeśli niepożądane zachowania nie ustaną:
 - cotygodniowe spotkania rodzice-wychowawca klasy informujące o postępach/trudnościach w pracy z dzieckiem;

- wsparcie psychologa w pracy z dzieckiem: psycholog- uczeń, psycholog- rodzice;
- obniżenie zachowania.

7. Udział uczniów w bójkach

- Interwencja bezpośrednia:
 - rozdzielanie bijących;
 - udzielenie pomocy medycznej poszkodowanym (jeśli jest taka potrzeba);
 - poinformowanie o zdarzeniu wychowawcy klasy;
 - poinformowanie o zdarzeniu dyrektora;
 - poinformowanie o zdarzeniu psychologa szkolnego.
- Interwencja wychowawcy:
 - pośrednio poprzez wpis do dzienniczka ucznia;
 - rozmowa wychowawcy z uczniami –ustalenie powodu bójki;
 - wysłuchanie wszystkich osób biorących udział w bójce, wraz ze świadkami zdarzenia;
 - rozmowa z uczniami w celu znalezienia przyczyn;
 - poinformowanie o wydarzeniu rodziców uczniów biorących udział w bójce;
 - rozmowa wychowawcy, psychologa szkolnego, dyrekcji z rodzicami;
 - ustalenie kary dla uczestników w porozumieniu z rodzicami i dyrektorem.

8. Kradzież na terenie szkoły

a) Sytuacja, gdy uczeń przywłaszczy swoje mienie

- Powiadomienie wychowawcy klasy, dyrektora szkoły przekazanie informacji o okolicznościach czynu, świadków
 - Powiadomienie rodziców ucznia i wezwanie ich do szkoły
 - Rozmowa wychowawca- dziecko o powodach przywłaszczenia
 - Rozmowa psycholog- dziecko o konsekwencjach jakie niesie z sobą takie zachowanie
- W razie konieczności poświęcenie godziny wychowawczej na wyjaśnienie sytuacji

b) Sytuacja, gdy został zgłoszony nauczycielowi fakt przywłaszczenia

- Powiadomienie dyrektora szkoły oraz wychowawcy
- Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia
- Powiadomienie rodziców ucznia

- Omówienie tematu przywłaszczenia i jej konsekwencji podczas godziny wychowawczej oraz warsztatów psychologicznych

9. Akty wandalizmu

- Poinformowanie o zdarzeniu dyrektora szkoły i wychowawcy klasy
- Interwencja wychowawcy klasy:
 - rozmowa z uczniem w celu rozpoznania przyczyn zachowania;
 - wezwanie do szkoły rodziców ucznia;
 - poinformowanie rodziców i uczniów o konsekwencjach wandalizmu (materialnych i społecznych, obniżonej oceny z zachowania);
- Ustalenie wspólnie z rodzicami i uczniem sposobu naprawienia wyrządzonych szkód lub uiszczenie opłaty za ich naprawę.
- Przeprowadzenie lekcji wychowawczej na temat szacunku dla wspólnego dobra
- W przypadku , gdy brak jest sprawcy: poinformowanie przez dyrektora szkoły uczniów klasy , która mogła dokonać aktu wandalizmu o konieczności ujawnienia sprawcy lub zobowiązanie do pokrycia pełnego kosztu naprawy

10. Używanie telefonu komórkowego w czasie zajęć szkolnych

- Nauczyciel przypomina, że na początku roku szkolnego wychowawca klasy informował uczniów o zakazie używania telefonów komórkowych w czasie zajęć szkolnych
- Nauczyciel odbiera aparat telefoniczny uczniowi
- Przekazany przez ucznia telefon nauczyciel pozostawia na biurku nauczyciela. Po zakończeniu lekcji nauczyciel oddaje telefon. W przypadku, gdy uczeń nie wykona polecenia przekazania aparatu nauczycielowi, rodzic zostaje poinformowany o tym fakcie

11. Palenie papierosów w szkole

- Poinformowanie wychowawcy klasy o fakcie palenia papierosów przez ucznia
- Interwencja wychowawcy- rozmowa z uczniem
- Poinformowanie psychologa szkolnego - rozmowa o konsekwencjach palenia tytoniu
- Informacja i interwencja dyrektora szkoły w przypadku uporczywie powtarzających się zachowań

- Prowadzenie działań profilaktycznych w zakresie palenia papierosów
- Pogadanki na lekcjach wychowawczych oraz na warsztatach psychologicznych na temat :
 - radzenia sobie z napięciem emocjonalnym,
 - sposobów radzenia sobie ze stresem,
 - propagowania zdrowego stylu życia,
 - pomocy w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych,
- Organizowanie konkursów, prowadzenie na terenie szkoły akcji propagujących zdrowy styl życia
- Zorganizowanie na terenie szkoły akcji propagujących zdrowy styl życia
- Obniżenie zachowania

12. Spożywanie lub przebywanie w szkole po spożyciu środków odurzających

- Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, psychologa, dyrektor, itp.) żąda od ucznia, aby przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów, budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia -jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
- Przekazanie informacji dyrektorowi, wychowawcy, psychologowi szkolnemu. W przypadku posiadania przez ucznia środków odurzających również zawiadomienie policji
- Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie
- Przekazanie ucznia pod opiekę: wychowawcy, nauczyciela dyżurującego, psychologa szkolnego
- Zawiadomienie rodziców (opiekunów , wychowawców) o sytuacji i konieczności osobistego odbioru dziecka ze szkoły.
- Zastosowanie wobec ucznia kary przewidzianej przez regulamin (np. nagana, nieodpowiednie zachowanie)

- Przygotowanie przez wychowawcę/psychologa pogadanki na godzinie wychowawczej lub warsztatach psychologicznych na temat szkodliwości spożywania środków odurzających
- Zorganizowanie na terenie szkoły akcji propagujących zdrowy styl życia
- Obniżenie zachowania

DZIAŁANIA NAUCZYCIELI I SPECJALISTÓW

1. **Nauczyciele i specjaliści** prowadzą w szkole obserwację mającą na celu rozpoznanie uczniów z trudnościami oraz uczniów uzdolnionych. Swoje spostrzeżenia, uwagi kierują do wychowawcy, psychologa szkolnego bądź dyrektora szkoły. Nauczyciele, którzy zauważą trudność w klasie, w której uczą mogą poprosić o wejście psychologa na lekcję w celu obserwacji i/lub doraźnej pomocy.
2. **Wychowawca klasy** informuje innych nauczycieli lub specjalistów o potrzebie objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, jeżeli stwierdzi taką potrzebę. Sporządza w dzienniku wychowawcy wykaz uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną swojej klasy.
3. **Psycholog szkolny** planuje i koordynuje udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uwzględniając zalecenia zawarte w orzeczeniach o potrzebach indywidualnych ucznia i opiniach poradni. Współpracuje z rodzicami ucznia oraz w zależności od potrzeb z innymi nauczycielami, specjalistami, poradnią lub innymi osobami.
4. **Dyrektor szkoły** ustala formy, sposoby i okres udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane.